

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK2-421/16/15/DL

Warszawa, dnia 28 kwietnia 2015 r.

DECYZJA Nr DKK-61/2015

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 184), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie kontroli nad CC35 Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych z siedzibą w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 31 marca 2015 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu przez IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie, zwane dalej „IPOPEMA TFI” lub „Wnioskodawca”, kontroli nad funduszem inwestycyjnym CC35 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych z siedzibą w Warszawie, zwanym dalej „CC35 FIZAN” lub „Fundusz”, w drodze przejęcia zarządzania, tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 184), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji”.

W związku z faktem, iż:

- 1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:
 - łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji – przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji,
 - przejęcie przez przedsiębiorcę bezpośredniej kontroli nad innym przedsiębiorcą jest sposobem koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji,
 - 2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy o ochronie konkurencji, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji,
- zostało wszczęte, na podstawie art. 49 ust. 2 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadomił Wnioskodawcę pismem z dnia 8 kwietnia 2015 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

Aktywny uczestnik koncentracji – IPOPEMA TFI - spółka akcyjna prawa polskiego wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS: 0000278264, będąca towarzystwem funduszy inwestycyjnych, działającym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (j.t. Dz. U. z 2014 r. poz. 157 ze zm.), zwanej dalej „ustawa o funduszach inwestycyjnych”.

Przedmiotem faktycznej działalności IPOPEMA TFI jest:

- działalność związana z zarządzaniem funduszami (PKD 66.30.Z),
- działalność trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych (PKD 64.30.Z),
- pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 66.19.Z),

- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 64.99.Z).

Zgodnie z ustawą o funduszach inwestycyjnych przedmiotem działalności towarzystwa funduszy inwestycyjnych jest tworzenie funduszy inwestycyjnych i zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych. Według stanu na dzień dokonania zgłoszenia IPOPEMA TFI zarządzała 87 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi, z czego: 83 stanowiły fundusze inwestycyjne zamknięte oraz 4 fundusze inwestycyjne otwarte, z których trzy posiadają wydzielone subfundusze.

Wartość aktywów netto funduszy zarządzanych przez IPOPEMA TFI według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiła [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA pkt 1 załącznika do decyzji] PLN.

Jedynym akcjonariuszem Wnioskodawcy jest IPOPEMA Securities S.A. z siedzibą w Warszawie - spółka publiczna, prowadząca działalność w zakresie usług maklerskich związanych z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych, usług finansowych z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych oraz doradztwa w prowadzeniu działalności gospodarczej i zarządzania.

IPOPEMA Securities jest podmiotem dominującym grupy kapitałowej IPOPEMA Securities, w skład, której wchodzi oprócz IPOPEMA TFI następujące podmioty, prowadzące działalność m.in. w zakresie:

- IPOPEMA Asset Management S.A. z siedzibą w Warszawie – usług maklerskich, brokerskich oraz bankowości inwestycyjnej,
- IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – doradztwa w prowadzeniu działalności gospodarczej i zarządzania, zarządzania urządzeniami informatycznymi i doradztwa w zakresie informatyki,
- IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - doradztwa w prowadzeniu działalności gospodarczej i zarządzania, sprzedaży hurtowej komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania,
- IPOPEMA Business Services Kft. z siedzibą w Budapeszcie (Węgry) – usług wsparcia biurowo-biznesowego, m.in. dla agentów IPOPEMA Securities, prowadzących działalność brokerską na rynku węgierskim,

- IPOPEMA Business Services S.R.L. z siedzibą w Bukareszcie (Rumunia) – usług wsparcia biurowo-biznesowego, m.in. dla agentów IPOPEMA Securities, prowadzących działalność brokerską na rynku rumuńskim.

Fundusze inwestycyjne zarządzane przez IPOPEMA TFI posiadają na dzień dokonania zgłoszenia ponad 300 spółek portfelowych, które prowadzą działalność na zróżnicowanych rynkach, z czego ponad 200 to spółki zależne od tych funduszy.

Pasywny uczestnik koncentracji – CC35 FIZAN – fundusz inwestycyjny zamknięty aktywów niepublicznych, wpisany do rejestru funduszy inwestycyjnych pod numerem RFI 703, utworzony i działający na podstawie przepisów ustawy o funduszach inwestycyjnych. Zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 tej ustawy, fundusz inwestycyjny jest osobą prawną, której wyłącznym przedmiotem działalności jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze publicznego, a w przypadkach określonych w ustawie również niepublicznego, proponowania nabycia jednostek uczestnictwa albo certyfikatów inwestycyjnych, w określone w ustawie papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe.

Jak podaje Wnioskodawca, statutowym celem inwestycyjnym CC35 FIZAN w ramach podstawowego portfela inwestycyjnego jest osiągnięcie wzrostu wartości aktywów Funduszu w wyniku wzrostu lokat w długoterminowym horyzoncie czasowym, a w ramach portfela aktywów płynnych – ochrona realnej wartości aktywów Funduszu.

Organem CC35 FIZAN jest Copernicus Capital Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie (zwane dalej „CC TFI”), które zarządza Funduszem i reprezentuje go w stosunkach z osobami trzecimi. CC TFI należy do grupy kapitałowej, w której podmiotem dominującym jest Copernicus Securities S.A. z siedzibą w Warszawie, prowadzący działalność w zakresie usług maklerskich oraz instrumentów finansowych.

Na koniec grudnia 2014 r. CC TFI zarządzał 68 funduszami inwestycyjnymi zamkniętymi (z czego 5 w likwidacji) oraz jednym funduszem inwestycyjnym otwartym. Wartość aktywów netto funduszy zarządzanych przez CC TFI, wynosiła [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA pkt 2 załącznika do decyzji] PLN.

Wartość aktywów netto CC35 FIZAN wynosiła w dniu 31 grudnia 2014 r. – [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA pkt 3 załącznika do decyzji] PLN.

CC35 FIZAN posiada następujące spółki zależne: [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA pkt 4 załącznika do decyzji] – działające w zakresie produkcji i sprzedaży hurtowej i detalicznej zbożowych produktów spożywczych, w tym wyrobów ciastkarskich i cukierniczych oraz innych wyrobów mącznych.

Podstawa prawna i cel gospodarczy koncentracji

Koncentracja, której podstawę zgłoszenia stanowi art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji, polega na przejęciu przez IPOPEMA TFI kontroli nad CC35 FIZAN w drodze przejęcia zarządzania tym Funduszem.

W świetle przepisów ustawy o funduszach inwestycyjnych, w szczególności art. 3 oraz art. 117 tej ustawy, CC35 FIZAN, posiadając osobowość prawną oraz prowadząc we własnym imieniu działalność wynikającą z ww. przepisów, spełnia przesłanki definicji przedsiębiorcy, o których mowa w art. 4 pkt 1 a) ustawy o ochronie konkurencji.

Przejęcie zarządzania nastąpi na podstawie art. 238 ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz na warunkach określonych w [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA pkt 5 załącznika do decyzji].

Jak podaje Wnioskodawca, skutkiem przejęcia zarządzania Funduszem będzie wzrost przychodów IPOPEMA TFI z tytułu zarządzania funduszami inwestycyjnymi zamkniętymi.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9 ustawy, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 134, poz. 937), organ antymonopolowy stwierdził, co następuje:

a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest krajowy rynek funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi

Uzasadniając powyższe należy wskazać, co następuje:

IPOPEMA TFI, będąc niezależnym towarzystwem funduszy inwestycyjnych, specjalizuje się w tworzeniu i zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi zamkniętymi. Według stanu z dnia dokonania zgłoszenia IPOPEMA TFI zarządzała 87 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi, z czego 83 stanowiły fundusze inwestycyjne zamknięte oraz 4 - fundusze inwestycyjne otwarte.

W wyniku koncentracji IPOPEMA TFI zamierza zwiększyć liczbę zarządzanych przez siebie funduszy o kolejny fundusz inwestycyjny zamknięty (CC35 FIZAN).

Fundusze inwestycyjne zamknięte zarządzane przez IPOPEMA TFI nie posiadają zależnych spółek portfelowych, które prowadziłyby działalność na tym samym rynku produktowym, na którym działają spółki zależne od CC35 FIZAN.

IPOPEMA TFI i CC35 FIZAN, działając w zakresie funduszy inwestycyjnych, koncentrują się na działalności w zakresie funduszy inwestycyjnych zamkniętych. W ocenie Prezesa Urzędu działalność uczestników koncentracji dotyczy zatem węższej kategorii funduszy inwestycyjnych, tj. funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Ich działanie uregulowane jest w ustawie o funduszach inwestycyjnych odrębnymi przepisami zawartymi w art. 117–157, podczas gdy działanie innych rodzajów funduszy inwestycyjnych, w szczególności funduszy inwestycyjnych otwartych regulują przepisy art. 82-116 tej ustawy. Takie stanowisko wynika również z dotychczasowego orzecznictwa Prezesa Urzędu¹.

Mając na względzie powyższe oraz definicję rynku właściwego, w rozpatrywanym przypadku zasadnym jest określenie rynku właściwego produktowo jako rynku funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi. W dotychczasowym orzecznictwie organu antymonopolowego przyjmowano, że w aspekcie geograficznym rynek ten ma wymiar krajowy (polski), z uwagi na specyfikę i szczególne uwarunkowania prawne w zakresie tworzenia funduszy inwestycyjnych i nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego oraz odrębność krajowych regulacji prawnych w zakresie poszczególnych usług finansowych. Pogląd ten jest zbieżny ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, która uznaje bariery formalno-prawne w zakresie świadczenia usług na rynkach finansowych, zwłaszcza zaś obowiązek uzyskania stosownych zezwoleń organów państwowych za element uzasadniający ograniczenie

¹ m.in. decyzja nr DKK-42/2012 z dnia 7 maja 2012 r., decyzja nr DKK-137/2014 z dnia 20 października 2014 r.

geograficznego rynku właściwego do obszaru kraju (np. decyzja KE w sprawie Swiss Bank Corporation/S.G. Warburg, IV/M.597).

Jak wynika z informacji przedstawionych przez Wnioskodawcę, udział funduszy zarządzanych przez IPOPEMA TFI w rynku funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi w Polsce, mierzony wartością aktywów netto funduszy inwestycyjnych zamkniętych, w dniu 31 grudnia 2014 r. wynosił ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 6 załącznika do decyzji] %, a CC35 FIZAN – ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 7 załącznika do decyzji] %.

Biorąc pod uwagę powyższe, łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi przekracza próg 20%, zatem należy uznać, iż na rynek ten koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym. Według stanu z dnia 31 grudnia 2014 r., na rynku tym działały 594 fundusze inwestycyjne zamknięte², zarządzane przez 51 towarzystw funduszy inwestycyjnych, wśród których głównymi konkurentami IPOPEMA TFI były: Skarbiec TFI, FORUM TFI, Copernicus Capital TFI oraz TFI PZU, z szacunkowymi udziałami w tym rynku wynoszącymi odpowiednio ok.: [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 8 załącznika do decyzji] %.

b) koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, iż w sprawie nie występują rynki będące jednocześnie rynkami sprzedaży i zakupu, na których indywidualny lub łączny udział przedsiębiorców uczestniczących w tej transakcji przekracza 30%.

c) koncentracja nie wywiera wpływu w układzie konglomeratowym

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, ponieważ nie występują rynki właściwe powiązane z terytorium Polski, w których przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada udział przekraczający 40%.

Na podstawie zgromadzonego materiału i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

² na podstawie danych IZFA oraz KNF

Stosownie do treści art. 18 ustawy Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Oceniając rozpatrywaną koncentrację organ antymonopolowy stwierdził, iż w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z rynków, na których prowadzą działalność jej uczestnicy.

Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, jest krajowy rynek funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi. Łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku wynosił w 2014 r. ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 9 załącznika do decyzji] %. Jest on zatem niższy od udziału, z którym ustawa wiąże posiadanie pozycji dominującej. Wielkość ta wynika głównie z dotychczasowego udziału IPOPEMA TFI, wynoszącego ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 10 załącznika do decyzji] %, który w wyniku przejęcia zarządzania jeszcze jednym funduszem zwiększył się nieznacznie, tj. jedynie o ok. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 11 załącznika do decyzji] %. Należy również zauważyć, iż uczestnicy koncentracji spotykają się na krajowym rynku funduszy inwestycyjnych zamkniętych i zarządzania nimi z istotną konkurencją. Najsilniejszymi konkurentami Wnioskodawców na tym rynku są: Skarbiec TFI, FORUM TFI, Copernicus Capital TFI oraz TFI PZU, z szacunkowymi udziałami w tym rynku wynoszącymi odpowiednio ok.: [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA, pkt 12 załącznika do decyzji] %.

Rozpatrywana koncentracja nie wywiera natomiast wpływu na żaden rynek zarówno w układzie wertykalnym, jak i konglomeratowym.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż przedmiotowa transakcja nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na rynku, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Rozpatrywana koncentracja spełnia zatem przesłanki określone w art. 18 ustawy o ochronie konkurencji, co uzasadnia wydanie przez Prezesa Urzędu zgody na jej dokonanie.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 101 ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów*
Dyrektor
Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymuje

- 1. IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.
ul. Próżna 9
00-107 Warszawa
(decyzja wraz z załącznikiem)**
- 2. aa
(decyzja wraz z załącznikiem)**